

Verslag van de vervolvergadering van de statencommissie Water en Milieu van 25 oktober 2004, gehouden op 15 november 2004

Aanwezig:

J. Konijnenbelt (voorzitter), J. Binnekamp (gedeputeerde), J.L.M.M. Damen (VVD), mw. drs. M.C. Das (GL), mw. mr. K.J. Fokker (PvdA), E. Jongsma (CDA), F. Killi (PvdA), (SGP), ir. J.E.F. Landman (CU), mw. S.D. Oosterhuis (VVD), drs. J.H.A. van Oostrum (VVD), J.R. Ploeger (D66), mr. J.G.M. Reerink (PvdA), mw. ir. A.A. Swets (CDA), L. de Vries (SP), H.J. van der Wind (SGP)

Afwezig: mr. A.G. van Malenstein, mw. drs. ing. L.L. Oostlander (CDA), mw. drs. J. Vonk-Vedder (CDA),

Van ambtelijke zijde aanwezig:

L.C.A.W. Graafhuis (adjunct griffier), mw. ing. A.G. Trip (commissiesecretaris) alsmede mw. W. Voorneman-Rikkers (verslag)

1. Opening

De voorzitter heropent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Mededelingen

- Bericht van verhindering is ontvangen van de dames Oostlander, Vonk en de heer Van Malenstein.
- Er zijn twee insprekers. Mevrouw Adema van het IVN en de heer Blom van de NMU.

3. Definitief PMP

De voorzitter geeft in eerste instantie het woord aan de insprekers.

Mevrouw Adema gaat namens het IVN Consulentenschap Utrecht aan de hand van een pleitnotitie in op het PMP. De pleitnotitie is ter vergadering uitgereikt. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud.

De heer Blom gaat namens de NMU aan de hand van een pleitnotitie in op het PMP. De pleitnotitie is ter vergadering uitgereikt. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud.

De voorzitter geeft vervolgens het woord aan de commissie.

Mevrouw Swets zet uiteen dat de CDA-fractie in het algemeen tevreden is met het voorliggende PMP. Naar aanleiding van vorige ronden zijn de meeste opmerkingen al meegenomen in het PMP; de CDA-fractie is blij met de aanpassingen.

Heden zal spreekster zich beperken tot een aantal punten, die de CDA-fractie nog steeds nastreeft. Het CDA is voor een integrale benadering. Het PMP, waaronder alle verschillende thema's een plaats krijgen in onderlinge samenhang, geeft hiervoor een waarborg. Daarom wordt het PMP als koepel voor alle milieuactiviteiten nog steeds een goed idee geacht.

Het CDA is voor een gebiedsgericht milieubeleid. Daarom is zij blij met de RAAM's in het PMP: Samen problemen definiëren en oplossen, heldere rol- en taakverdeling en gebiedsgericht.

Essentieel voor het CDA is het voldoen aan Europese en nationale wet- en regelgeving; de basiskwaliteiten in de milieukwaliteitsprofielen zijn voor het CDA dan ook zeer belangrijk. De provincie moet niet overal een eigen schepje bovenop willen doen; de ambitiekwaliteiten zijn op termijn zinvol en nastrevenswaardig, maar niet ten koste van essentiële zaken die op dit moment nodig zijn.

De heer Reerink informeert wat met het laatste wordt bedoeld.

Mevrouw Swets licht toe dat een en ander te maken heeft met de beperkte financiën. Indien wordt geconstateerd dat ergens anders nog geld vandaan moet komen acht het CDA de ambitiekwaliteiten nastrevenswaardig maar op dit moment niet strikt noodzakelijk.

De heer Reerink merkt op dat daarmee wellicht iets zou kunnen worden gehaald, dat anders niet het geval zou zijn geweest bijv. in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water.

Mevrouw Swets merkt op dat de Europese Kaderrichtlijn Water een verhaal apart is. Over de nadere uitwerking vinden zowel landelijk als in IPO-verband nog discussies plaats. De gevolgen en de noodzakelijke maatregelen ervan zijn op dit moment nog niet te overzien. Ook bij het WHP is voorgesteld volgend jaar te bekijken of als gevolg van de Europese Kaderrichtlijn Water nieuw beleid nodig is en zo ja waar.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Reerink memoreert spreekster, dat het CDA stelt dat wet- en regelgeving een ondergrens is. Op sommige punten zit de provincie nog steeds daaronder. Het CDA vindt in eerste instantie essentieel dat op alle gebieden wordt voldaan aan de wet- en regelgeving. Uiteraard kunnen daarnaast hogere ambities worden nagestreefd. Dat mag in de visie van het CDA in een tijd van bezuinigingen echter niet ten koste gaan van zaken die nu echt moeten en dat is voldoen aan wet- en regelgeving.

Spreekster vervolgt dat de handhaving voor het CDA prioriteit heeft. Het CDA is geen voorstander van gedogen. Zij informeert of het handhavingniveau nog verantwoord is.

Het CDA acht van belang dat burgers en organisaties op hun eigen verantwoordelijkheid worden gewezen en dat ze deze kan nemen. Het is goed dat in het PMP staat, dat bewustwording bij consumenten wordt nagestreefd via campagnes door gemeenten en maatschappelijke organisaties. De RAAM's kunnen hierbij een nuttig instrument zijn. Steeds moet worden bekeken wat de meest effectieve aanpak in die situatie is; partijen, die een zinvolle bijdrage kunnen leveren, dienen daarbij door de provincie te worden betrokken.

Het IVN consulentenschap speelt een belangrijke rol in natuur- en milieueducatie en in advisering richting gemeenten. Ook de door hen voorgestelde vernieuwing richting bedrijven en een gebiedsgerichte aanpak lijkt zinvol. In het voorstel van GS worden eerder bestemde kadernotagelden voortijdig afgeroomd, zonder dat dit door PS is goedgekeurd. Het CDA is het eens met het eindniveau dat GS voorstellen, maar vindt dat het kadernotageld op grond van het principe 'beloofd is beloofd' intact moet blijven voor het IVN.

Het CDA hecht ook aan duurzaamheid, bijvoorbeeld via een goed en duurzaam energiebeleid.

KWATTA heeft geleid tot een nieuwe paragraaf 4.6.1 van het PMP. Begrepen wordt dat de ambities zijn bijgesteld; er moesten nu eenmaal keuzes worden gemaakt, maar het CDA wil benadrukken dat de provincie via haar eigen beleid kan zorgen dat zij geen belemmeringen opwerpt voor duurzaamheid, waaronder duurzame energie, bijvoorbeeld als het gaat om de ruimtelijke ordening. Verder kan in de diverse beleidsvelden energie een constant aandachtspunt zijn (bijvoorbeeld bij duurzaam bouwen en wonen, door het onderwerp energie in planvorming mee te nemen). Daarnaast vraagt het CDA de gedeputeerde om een notitie over wat haalbaar is in Utrecht op het gebied van alternatieve energiebronnen, wat belemmeringen zijn (juridisch, beleidsmatig, financieel) en welke instrumenten de provincie heeft om duurzaamheid te bevorderen.

De heer Killi zet uiteen dat de PvdA-fractie constateert, dat het PMP vanaf het eerste concept op meerdere onderdelen alleen maar aan ambities heeft ingeboet. In algemene zin is in de visie van de PvdA derhalve sprake van een PMP, dat wel zal voldoen aan wettelijke normen en middels het beleid tot uitvoering te brengen verplichtingen. Het PMP heeft in de visie van de PvdA een laag ambitieniveau. Op grond daarvan wordt geconstateerd, dat GS met deze beleidsnota het niveau van minimalisme niet willen overstijgen, hetgeen wordt betreurd.

Heden zal de bijdrage van de PvdA zich beperken tot 4 onderdelen van het PMP en een aantal opmerkingen.

De volgende 4 belangrijke PvdA standpunten worden aan de orde gesteld:

1. bereiken en betrekken van burgers (consumenten/gebruikers) bij de uitvoering van het PMP;
2. investeren in duurzame – alternatieve - middelen voor de energiebehoefte;
3. verbeteren van luchtkwaliteit als gezondheidsaspect (stank, giftige stoffen en geluidsoverlast);
4. afval en afvalscheiding.

Ad. 1. De consument

Dat de consument de belaster en vervuiler van het milieu is, behoeft geen onderbouwing. Indien een PMP wordt gemaakt om de negatieve beïnvloeding door het menselijke gedrag, de levenswijze en de behoeften tegen te gaan, wordt ook duidelijk gemaakt dat de consument per beleidsonderdeel moet worden betrokken bij de uitvoering van het beleid. De PvdA constateert, dat de rol van de consument en de daarmee te bereiken doelen niet duidelijk zijn geformuleerd. De rol en betrokkenheid van de

consument dient op alle onderdelen - in de vorm van toetsbare doelen - te worden geformuleerd. Daarbij wil de PvdA het ondersteunend signaal afgeven er vanuit te gaan dat de positie van IVN ook voor de toekomst kan worden gewaarborgd en dat het IVN - conform in de pleitnotitie naar voren is gebracht - minimaal tot 2010 de ruimte krijgt de vernieuwing voor duurzame ontwikkeling in gang te kunnen zetten en tot stand te kunnen brengen. Hierbij zij wel opgemerkt, dat de PvdA het voorstel van GS met betrekking tot de subsidiëring van IVN ondersteunt.

Ad. 2. Investeren in alternatieve - duurzame - energiebronnen

Het PMP schept geen duidelijkheid in de relatie tot het ontwikkelen van of het tot stand brengen van alternatieve energiebronnen. Kijkend naar de discussies rondom de plekken m.b.t. windmolens in het kader van het streekplan is de PvdA niet hoopgevend gestemd. De discussie wordt met andere inhoud en overwegingen op een andere plek gevoerd. Het belang van ruimtelijke inpassing staat voorop in plaats van luchtkwaliteit, energiedoelstellingen en de milieuvraagstukken.

De PvdA wil concreet van GS weten hoe de taken en verantwoordelijkheden tussen rijk, provincie en gemeenten zijn verdeeld.

De heer Van Oostrum informeert of de PvdA het specifiek over windenergie heeft of over alle vormen van duurzame energie.

De heer Killi antwoordt dat het gaat om alle vormen van duurzame energie, waarbij de provincie een duidelijke verantwoordelijkheid heeft.

De heer Van Oostrum informeert op welke wijze dat vorm gegeven zou moeten worden.

De heer Killi licht toe dat bijv. begonnen zou kunnen worden met windturbines. In algemene zin is een ieder zich er in Europa van bewust dat de energiebronnen onder druk staan. In Nederland zijn zowel nationaal als internationaal afspraken gemaakt, die zijn vertaald naar taken en verantwoordelijkheden. De vraag is wat in deze onder de verantwoordelijkheid van de provincie valt en wat de provincie in de lijn met het onderhavige PMP van de gemeenten mogen verwachten.

De heer Van Oostrum constateert in deze een tegenstrijdigheid met de opmerking, dat de PvdA er vanuit gaat dat met het PMP wordt voldaan aan de wettelijke taak.

De heer Killi antwoordt dat het PMP om meerdere zaken gaat dan alleen alternatieve energiebronnen.

Ad. 3. Verbeteren van luchtkwaliteit

Als er een punt is dat de zwakheden van dit PMP in een oogopslag blootlegt, is het de luchtkwaliteit van de provincie Utrecht in het algemeen en van vele plekken in bijzonder. Spreker verwijst hierbij niet naar het Europese onderzoek van oktober jl. maar naar het persbericht van de provincie van 2 november jl. De PvdA kent de inhoud van de in het persbericht vermelde notitie niet. Het bevreemdt de PvdA dat thans hedenavond over dit onderwerp wordt gesproken, terwijl zij heeft begrepen dat het morgen nog in GS wordt besproken. De PvdA informeert of GS inmiddels een standpunt hebben ingenomen.

De PvdA is van mening dat GS veel duidelijker werk moeten maken van het verbeteren van de kwaliteit van de lucht in de provincie. Dat moet de zorg van de provincie zijn; het gaat om de kwaliteit van het leven. GS stellen op dit punt voor de termijnen waarbinnen de wettelijke luchtkwaliteit gehaald moeten worden op te schuiven. De PvdA is het daar niet mee eens.

De PvdA verzoekt GS duidelijk aan te geven hoe zij dit thema met de gemeenten en consument/vervuiler willen aanpakken en dit duidelijk en toetsbaar in het PMP op te nemen. Ook zou dit onderdeel een heldere plek moeten krijgen binnen de RAAM's.

In het PMP staat dat actief maatregelen worden genomen om de luchtverontreiniging langs provinciale wegen op te lossen en te voorkomen; dit is echter niet vertaald in een operationele doelstelling. De PvdA pleit ervoor de operationele doelen van de provincie te versterken met een tweetal aanvullingen:

1. de provincie gaat zo snel mogelijk met de betrokken instituties gerichte actieprogramma's binnen RAAM op basis van meetbare resultaten opstellen;
2. de eerste resultaten van regionale aanpak voor de bestrijding van de problematiek zullen in 2008 zichtbaar zijn.

Ad. 4. Afval en afvalscheiding

Ten opzichte van het vorige PMP is de positie van de provincie op dit punt verder in afzwakkende lijn bijgesteld. De PvdA is daar niet gelukkig mee. De PvdA is van mening dat de provincie hierin haar rol als regisseur duidelijk en toetsbaar moet neerzetten. Dit, omdat de animo voor scheiding terugloopt zoals het CBS voorspiegelt. Dit vergt extra inspanning van de provincie. In het kader van het Landelijk Aval Plan (LAP) moeten de gemeenten doelstellingen halen.

In wezen wil de provincie alleen stimuleren, terwijl in het vorige concept een duidelijke regisseurfunctie werd genoemd. De PvdA pleit ervoor een nieuwe operationele doelstelling toe te voegen, die dit benadrukt.

Mevrouw Swets constateert dat dit het 4^e punt is, waarbij de PvdA de ambities naar boven bijstelt. Zij informeert welke ambities de PvdA naar beneden wil bijstellen om financieel op hetzelfde niveau uit te komen dat bij de begroting is geaccordeerd.

De heer Killi antwoordt dat de PvdA geen enkele ambitie naar beneden wil bijstellen. Hij geeft thans aan wat hij belangrijk vindt.

Mevrouw Swets is van mening, dat beide niet kan.

De heer Reerink wijst erop dat in het voorjaar extra geld is uitgetrokken voor de strategische plannen, waarvan ruim € 1 miljoen voor het PMP. PS hebben dat geld nog niet besteed; de PvdA pleit ervoor dat geld hiervoor in te zetten.

De heer Killi vestigt vervolgens de aandacht op de RAAM's. De PvdA heeft moeite met de formulering van de doelstellingen van de RAAM's. Het is niet duidelijk aan welke einddoelen de resultaten van de RAAM's moeten worden getoetst. De PvdA verzoekt GS met duidelijke doelen te komen; doelen, die het "open eind karakter" van de RAAM's kunnen wegnemen.

Desgevraagd door de heer Van Oostrum antwoordt spreker geen voorbeeld te kunnen geven, omdat er geen concrete einddoelen zijn geformuleerd. Voor de duidelijkheid zij opgemerkt dat de PvdA van deze vernieuwing in het PMP veel verwacht. Hij mist feitelijke einddoelen, die kunnen worden getoetst.

De heer Van Oostrum constateert dat hij geen antwoord krijgt op zijn vraag.

De heer Killi vraagt vervolgens aandacht voor de relatie PMP – MAP. Als onderwerpen uit het PMP die niet in het MAP zijn verwerkt, kan de provincie daarop niet worden afgerekend. De PvdA pleit voor een helderder relatie, zodat makkelijker kan worden getoetst.

Met betrekking tot de externe veiligheid mist de PvdA de prioritering van meest urgente- naar minst urgente problemen. Verzocht wordt om een prioriteitenlijst in deze.

Aan lichtvervuiling in natuurgebieden is wel aandacht besteed. De PvdA mist de lichtvervuiling afkomstig van kantoren en bedrijventerreinen.

Tot slot merkt de PvdA op, dat in de MAP – operationeel doel 11 geen aandacht wordt besteed aan het Amsterdam-Rijnkanaal; deze is niet genoemd als route voor vervoer van gevaarlijke stoffen.

Mevrouw Oosterhuis deelt mede dat de VVD-fractie zich, in vervolg op hetgeen tijdens eerdere behandelingen van het PMP in deze commissie naar voren is gebracht, heden zal beperken tot een aantal opmerkingen over onderwerpen die voor de VVD zwaar wegen.

De VVD onderschrijft veiligheid en handhaving als speerpunt, waarbij zij vooral de nadruk wil leggen op het verminderen van de risico's van transporten van gevaarlijke stoffen. Routering is belangrijk, met de nadruk op het terugdringen van transporten door stedelijke gebieden. Ook wat betreft het vervoer per spoor moet worden gezocht naar oplossingen, waarbij een dergelijk transport niet dwars door een stad gaat zoals bijv. in Amersfoort.

Met betrekking tot bedrijven, die gespecialiseerd zijn in het nuttig toepassen van afvalstoffen, wordt opgemerkt dat niet alleen het veiligheidsprincipe moet worden benadrukt, maar dat ook actief moet worden meegedacht om oplossingen te vinden. Het is een goede zaak als de provincie veiligheid met betrekking tot bedrijven een hoge prioriteit geeft, maar het beleid van de provincie verdient in deze niet altijd een schoonheidsprijs. De VVD is van mening dat in goed overleg veiligheids- en milieueisen tijdig met bedrijven moeten worden gecommuniceerd en dat aan de kant van de provincie daarbij ook oog moet zijn voor de werkgelegenheid. Vanuit concurrentieoverwegingen moet erop worden toegezien, dat aan alle bedrijven die werkzaam zijn in een bepaalde branche ook dezelfde eisen worden gesteld. Hierbij wordt bijv. gedacht aan de opslag van gebruikte autobanden.

Wat betreft handhaving wordt voorgesteld ook hier een speerpunt van te maken. Zoals bekend heeft de VVD in het verleden aangedrongen op het inzichtelijk maken van gedoogsituaties; daarvan is ook een lijst opgesteld. Handhaven heeft alles te maken met een betrouwbare overheid: de provincie stelt regels vast, die nageleefd moeten worden. Ook naar de burger toe schept dit duidelijkheid, er is meer begrip voor dan voor het in stand laten van gedoogsituaties. Ook vanuit het gezondheidsaspect is voor burgers een overheid, die duidelijk handhavend optreedt, een betrouwbare overheid.

In de Nota van wijziging staat op blz. 33 bij het punt bodemkwaliteit, dat de provincie de omvang en de aard van de diffuse aantasting beter in beeld wil hebben incl. de bodemkwaliteit waar geen aantasting wordt verwacht. In de visie van de VVD moet het bodemkwaliteitbeeld in de gebieden, waar aantasting bekend is en verwacht kan worden, voorop staan.

Daarnaast wil de VVD met nadruk wijzen op de bodemsanering waar momenteel sprake is van een forse achterstand. De VVD informeert naar de stand van zaken in deze en of het mogelijk is een lijst van beschikkingen te produceren.

Met betrekking tot de basiskwaliteit versus de ambitiekwaliteit pleit de VVD ervoor voor eerst de basiskwaliteitseisen op basis van MTR-normen te formuleren. Indien men verder gaat, lijkt het een “mer-à-boire” te worden. Het uitgangspunt zou moeten zijn, dat het geschetste beleid zoveel mogelijk met het bestaande personeel kan worden gerealiseerd. De dienst W&M heeft al op één dienst na het grootste aantal ambtenaren tot zijn beschikking. De VVD is er geen voorstander van het aantal fte's nog eens met 10 uit te breiden. Daarnaast is de VVD er geen voorstander van dat de provincie taken die anderen wettelijk moeten uitvoeren uitvoert/gaat stimuleren, al was het maar omdat de provincie in die gevallen vaak een toetsende rol heeft. Er moet voor worden gewaakt de diverse rollen teveel in elkaar over te laten lopen. Hetzelfde geldt voor het opnemen van mondiale problematiek in een provinciaal plan. De provincie is niet bij machte mondiale problemen op te lossen, dat is een aangelegenheid van het Rijk. De VVD pleit voor passages dienaangaande te schrappen.

Veelvuldig wordt in het PMP naar Europese regelgeving verwezen. Daarbij lijkt het alsof de provincie in sommige gevallen nog verder wil gaan dan de Europese voorschriften. De VVD pleit er sterk voor hiervoor te waken, het zal vaak al moeilijk genoeg zijn grenswaarden te behalen.

In dit verband wordt ook gewezen op het onderwerp luchtkwaliteit. Het is nu eenmaal een gegeven, dat de kwaliteit van lucht in de provincie Utrecht vooral wordt bepaald door oorzaken die buiten de provincie liggen. Kijkende naar het Besluit luchtkwaliteit voorziet dit vooral een rapportage over de door gemeenten in kaart te brengen luchtkwaliteit. De VVD acht het niet opportuun dat de provincie actief gaat inzetten op overleg met de doelgroepen en actieve voorlichting gaat geven aan de bevolking. Er wordt voor gepleit van dit onderwerp geen speerpunt te maken.

Ten aanzien van het IVN consulentschap informeert de VVD waarom de kadernotagelden ter discussie staan. Overigens stemt de VVD wel in met het door GS voorgestelde eindniveau.

Met betrekking tot duurzaam ondernemen wordt in het PMP gesteld dat van bedrijven een pro-actieve opstelling ten aanzien van milieuregelgeving wordt verwacht. De VVD is van mening dat het MKB vooral met hun concurrentiepositie zit en het is niet reëel te veronderstellen dat die voorop zullen lopen in milieubeleid. Mogelijk zou van grote bedrijven, zoals bijv. multinationals, verwacht kunnen worden dat deze eerder bereid zijn iets meer te doen op het terrein van het milieu dan waartoe ze verplicht zijn.

Ten aanzien van de opmerkingen met betrekking tot de consument bekruipt het idee dat de provincie zich toch iets gematigder moet opstellen. De VVD pleit ervoor de consument over te laten aan het Rijk, de gemeenten en de maatschappelijke organisaties. Er wordt veel gedaan aan voorlichting op diverse milieugebieden; de provincie kan haar pijlen beter richten op doelen die een meetbaar en controleerbaar effect kunnen opleveren.

De VVD heeft reeds eerder aangegeven voorstander te zijn van de RAAM's; ieder gebied is uniek en vraagt een eigen aanpak om tot optimaal resultaat te komen. De RAAM aanpak betekent maatwerk voor die gebieden, die kampen met hardnekkige milieuproblemen die niet sectoraal op te lossen zijn. De VVD onderschrijft dat – om te voorkomen dat het te integraal wordt opgepakt – het verstandig is dat voorgesteld wordt ook hierbij concrete en haalbare resultaten af te spreken. Er wordt tevens voor gepleit ook die gemeenten, die niet zijn aangesloten, te laten deelnemen.

Tot slot wordt de aandacht gevestigd op de indicatoren en stiltegebieden. De VVD heeft haar mening daarover duidelijk geuit bij eerdere discussies over deze onderwerpen. Geïnformeerd wordt of andere fracties behoefte hebben om mee te denken over indicatoren en het al dan niet handhaven van stiltegebieden.

Mevrouw Das deelt mede dat zij haar bijdrage beperkt tot een zestal items voor de GL-fractie van belang zijnde onderwerpen.

Het verheugt GL dat in het PMP nog helderder is gekozen voor 3 speerpunten: lucht, veiligheid en duurzame energie. Die speerpunten sluiten aan bij de geconstateerde, meest actuele milieuproblemen.

Indien echter een speerpunt wordt gekozen, moet het effect wel terug te zien zijn in de ambities, de uitwerking en het gereserveerde budget. Dat is nu eigenlijk helemaal niet of niet meer het geval. De wijzigingen als gevolg van Kwatta 2 zijn verwerkt. De gegevens daarover zijn in het memo verstrekt. Daaruit blijkt dat de bezuinigingen op het Energiefonds, MAVI en handhaving forse gevolgen hebben voor de activiteiten zoals deze nog werden beschreven in het ontwerp-PMP en daarmee dus ook voor de doelstellingen. Doelen die voor GL heel belangrijk zijn, zoals bijv. op het gebied van klimaatbeleid, luchtkwaliteit en biologische landbouw zijn naar beneden bijgesteld of staan nog wel in het plan maar zijn door de achterliggende bezuinigingen niet echt meer reëel te noemen.

Uit de inspraakreacties blijkt dat luchtkwaliteit sterk leeft bij burgers en organisaties. GL is blij met de toezegging van de heer Mik vorige week naar aanleiding van de motie van GL bij de begroting om meer werk te gaan maken van de 80 km zones als een van de oplossingen voor luchtkwaliteit. De doelen vanuit dit PMP zijn echter nog maar mager als het gaat om luchtkwaliteit. Er wordt voor de wettelijke taken gegaan, maar het bijbehorende MAVI-budget is in Kwatta gesneuveld. GL ziet nog maar weinig concrete activiteiten waarmee de normen reëel kunnen worden gehaald, zelfs als men zich alleen houdt aan wettelijke normen.

Op blz. 30 in bijlage 2 vraagt GL zich af waarom het actiepunt ten aanzien van milieueisen in concessieverlening in het streekvervoer is geschrapt. Dat was typisch een voorbeeld van een heel concrete maatregel, beïnvloedbaar door de provincie.

In zijn algemeenheid ziet GL bij luchtkwaliteit graag een versnelling in de geplande activiteiten. Niet nog een aantal jaren onderzoek om vervolgens in 2008 met een plan te komen.

Ten aanzien van geluidsoverlast betreurt GL dat stiltegebieden weinig aandacht meer krijgen in het onderhavige PMP. Er wordt nog gezocht naar één nieuw stiltegebied, maar er worden er 3 geschrapt in westelijk Utrecht vanwege Schiphol. Vanwege het laatste vraagt GL zich af wat de inzet van de provincie nog is in het CROSS.

GL betreurt tevens dat lichthinder lage prioriteit heeft gekregen in dit PMP, er geen donkerde gebieden worden aangewezen en alleen, als het zo uitkomt, vanuit de SMPU zaken worden meegenomen.

Met betrekking tot het klimaatbeleid merkt spreekster het volgende op. Waar de provincie Utrecht twee jaar geleden landelijk in de voorhoede zat, is zij thans in rap tempo in de achterhoede aan het geraken o.a. door de grote korting op het Energiefonds maar ook de ontwikkeling op het gebied van windenergie stemmen niet hoopvol. Toch is klimaatbeleid als speerpunt gekozen. GL kan dit niet rijmen met de bezuinigingen, die nu zijn gedaan. De doelstelling is stilletjes verdwenen; de concrete cijfers staan niet meer in de doelstelling genoemd; specifiek percentage voor duurzame energie is stilletjes verdwenen. GL verzoekt om een nadere toelichting waarom dit is bijgesteld en waarom niet een bijgesteld plan wordt gemaakt om die doelstelling toch nog te halen.

In de nota van wijziging is tevens een forse verlaging van de doelstelling van landbouw zichtbaar. Eerst stond er: dat het grootste deel van de bedrijven duurzaam zal produceren; nu is dat teruggebracht naar: de bedrijven zullen worden geholpen bij het halen van wettelijke taken. GL vindt dat erg mager en is het niet eens met die koerswijziging.

Het is goed te lezen dat biologische landbouw een plek zal krijgen in het beleidsplan duurzame landbouw. GL is het eens met de inspraakreactie van de NMU dat er meer aandacht moet zijn voor het stimuleren van de afzet, omdat dat op dit moment een knelpunt is.

GL ondersteunt de inspraakreactie van het IVN. Juist de inzet om te verbreden en innovatieve projecten te ontwikkelen wordt door deze bezuiniging feitelijk stilgezet hetgeen GL zonde acht. Verzocht wordt de korting op dat budget ongedaan te maken.

De heer Ploeger deelt mede dat de D66-fractie zich zorgen maakt over het feit dat de luchtkwaliteit niet verbetert en mogelijk verslechtert. De volksgezondheid, die wordt aangetast door verslechtering van de luchtkwaliteit, mag niet alleen een product zijn van het Ministerie van VWS; ook de provincie zal zich daarmee bezig moeten houden.

In het PMP staat dat in 2008 16% van de urgente gevallen van bodemverontreiniging moet zijn gesaneerd of beheerst. Spreker vraagt een nadere toelichting ten aanzien van de urgente gevallen en informeert hoe urgent deze zijn als slechts 16% in 2008 behoeft te zijn gesaneerd.

Ten aanzien van duurzame bedrijventerreinen zullen de gemeenten niet meer ondersteund worden, maar wordt aan een selectie van projecten gedacht. De vraag is aan wat voor soort projecten hierbij

moet worden gedacht en welke effecten dit heeft op het totaal duurzaam maken van bedrijventerreinen.

In het PMP staat dat het aanwijzen van hydrologische beschermingsgebieden voor natuurgebieden en zwemwateren onderzocht zal worden en dat afstemming zal plaatsvinden met de provincie Gelderland. In het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water vraagt D66 zich af of die afstemming ook niet kan plaatsvinden als het gaat om de beken die van Gelderland naar Utrecht stromen en waarvoor voor het Utrechtse deel wel al kwaliteitsnormen zijn vastgesteld in het WHP en het PMP. Wellicht zou het ook in het Reconstructieplan kunnen worden ondergebracht.

Het verheugt D66 dat de provincie gebruik maakt van organen die dicht bij de consument staan om invloed van zijn gedrag op natuur en milieu aan te passen. D66 steunt het betoog van de CDA-fractie dat IVN minimaal over de beloofde gelden moet kunnen beschikken.

Diverse gemeenten hebben aangegeven dat hun milieubudget mogelijk niet toereikend is. De provincie gaat er vanuit dat dit wel zal meevallen omdat die taken voortvloeien uit wettelijke verplichtingen. D66 informeert wat er wordt gedaan indien een gemeente niet aan haar verplichtingen kan voldoen en wie een en ander controleert.

De heer Landman merkt in algemene zin op dat de CU ervoor pleit het PMP zo spoedig mogelijk vast te stellen. Het gevaar is niet denkbeeldig dat nog meer wordt bezuinigd, ook op dit plan, en dat de ambities daaronder nog meer lijden.

In de vorige ronde heeft de CU ervoor gepleit niet teveel energie te steken in luchtkwaliteit, omdat luchtverontreiniging grensoverschrijdend is en de verantwoordelijkheid hiervoor met name zou moeten liggen bij het Rijk. Overleg hierover zou derhalve in de visie van het met name op rijksniveau moeten worden gevoerd. Spreker merkt op dat in de nota van beantwoording te lezen is dat er meer druk op rijksbeleid wordt gepoogd te zetten. Dit bleek ook uit een recent verslag van IPO-vertegenwoordigers met de minister van V&W over maatregelen tegen roet en snelheidsbeperkingen rond de grote steden.

In 2008 is 16% van de urgente gevallen ernstige bodemverontreinigingen gesaneerd. Vorige keer heeft het CU gepleit voor een hoger ambitieniveau. Het verheugt de CU dat dit in ieder geval is gehandhaafd en dat GS in de Nota van Beantwoording uitleggen dat de provincie daarvoor een behoorlijke inspanning moeten plegen omdat al de nodige bedenkingen zijn ingediend. Enerzijds stelt dit de CU gerust; anderzijds spreekt de vorige week in de PS-vergadering ingediende motie door de PvdA waarin wordt aangedrongen op haast bij sanering van ernstige bodemverontreiniging de CU zeer aan. Spreker pleit ervoor in het PMP op te nemen dat in 2008 tenminste 16% is opgeheven.

Desgevraagd door de heer Reerink bevestigt spreker dat de CU tevens ondersteunt daaraan een prioritering te geven.

Het hoofdstuk Bodem gaat vooral over de kwaliteit van de bodem. Een heel belangrijk milieuaspect van bodem is ook de bodemdaling. De snelheid van bodemdaling kan ook door maatregelen worden beïnvloed. De PMP acht de CU bij uitstek een plaats om bodemdaling vooral in de veengebieden te behandelen en maatregelen voor te stellen om dat tegen te gaan. Spreker mist dit onderwerp in het PMP.

De heer Damen memoreert dat de fracties van PvdA, CDA, VVD en SGP (uiteindelijk gesteund door alle fracties) vorige week bij de behandeling van het WHP in de statenvergadering een motie hebben ingediend, waarin dit fenomeen is aangegeven en is verzocht te komen met een aantal oplossingen. Het verbaast spreker derhalve dat de CU dit thans weer een essentieel onderdeel wil laten zijn van het PMP.

De heer Reerink voegt hieraan toe dat daarnaast de discussie ook nog speelt in streekplanverband. Het komt derhalve langs twee wegen nog terug.

De heer Landman merkt op dat het hem met name gaat om de plaats waar iets wordt opgenomen. Er is voldoende over gesproken. Het gaat z.i. om het behoud van een stuk milieubodem. Dat is niet alleen kwalitatief van belang maar ook kwantitatief. In zijn visie had het derhalve integraal een plaats moeten hebben in het onderhavige plan ondanks het feit dat een aantal aspecten, zoals het grondwaterbeheer en peilbeheer in het WHP kan plaatsvinden.

Met betrekking tot de consumenten is het doel dat de consument invloed van zijn gedrag op natuur en milieu gaat kennen. Daar staan doelstellingen voor. Spreker benadrukt dat de natuur- en milieueducatie een belangrijk instrument is om dat te kunnen bereiken. Juist daarop wordt bezuinigd.

Spreker pleit ervoor de bezuiniging op IVN te heroverwegen. IVN en NMU pleiten ervoor in het PMP expliciet op te nemen dat zij betrokken worden bij uitvoeringsplannen; de CU ondersteunt dit verzoek. Er is een aantal insprekers geweest die bedenkingen heeft geuit tegen het feit dat de provincie zich na 2007 niet meer wil opwerpen als trekker bij de aanpak van de diffuse bronnen. GS willen dit overlaten aan de waterschappen; de provincie vervult daarbij een toezichhoudende rol. Nu zijn ook van de zijde van deskundigen (o.a. Rijkswaterstaat, AGV, NMU) bedenkingen ingediend; zij pleiten ervoor dat de provincie de trekkersrol blijft vervullen. Diffuse bronnen is niet alleen een waterprobleem; het houdt ook verband met andere aspecten als lucht, bodem, verkeer, landbouw en bouwactiviteiten. Deze onderwerpen overstijgen het waterschap. Het CU pleit er dan ook voor dat de provincie in deze de trekkersrol blijft vervullen.

De heer De Vries deelt mede dat de SP zich bij verschillende sprekers kan aansluiten. De RAAM's en het gebiedsgericht beleid lijkt de SP een goed instrument, waar de SP positief tegenover staat. De SP onderschrijft de opmerking van de PvdA dat de ambitie in het PMP in de loop der tijd is teruggebracht naar een zorgwekkend niveau. Gelet op het feit dat een ieder wordt geconfronteerd met de berichten over de enorm slechte luchtkwaliteit is een verkeerd signaal. Spreker vestigt vervolgens aan de hand van de Nota van Wijziging de aandacht op de volgende punten.

- Blz 16: compensatiebeginsel. De SP informeert wat dit betekent. Milieuschadelijke projecten accepteren indien elders deze schade zal worden gecompenseerd?
- Blz 17: marktwerking. Dit wordt aan de orde gesteld bij de uitvoering van de bodemsanering. Gesteld wordt dat de provincie in deze voor de opgave staat marktpartijen het initiatief te laten nemen. De SP is hier absoluut geen voorstander van en ontraadt dit ten sterkste. De provincie mag de markt niet als leidraad nemen voor haar handelen.
- Blz. 29: luchtkwaliteit. Hierover is reeds veel gezegd, waarbij de SP zich aansluit.
- Blz. 34: hier staat de meest grimmige zinsnede uit het PMP t.w. herijking van de regelgeving voor het gehele milieubeleid is nu in volle gang. Dit gaat om het Ministerie van VROM. Over de bezuinigingen, die er nog aankomen, maakt de SP zich buitengewoon ongerust en de SP waarschuwt hiervoor.
- Blz. 35: bodemsanering en grondwaterbescherming op (voormalige) militaire terreinen. De SP heeft moeite met het feit dat de provincie alleen maar vriendelijk mag vragen of rekening kan worden gehouden met grondwaterbescherming. De provincie zou keiharde eisen aan de grondeigenaren moeten kunnen stellen. De overleggen met de Domeinen moeten aan de staten worden gerapporteerd, zodat zij daarover hun mening kunnen uitspreken.
- Blz 39: externe veiligheid. De SP is van mening dat dit onderwerp in IME thuishoort. Het gaat niet alleen om een routenet gevaarlijke stoffen, maar ook om een uitvoeringsprogramma om risicovolle transporten zoveel mogelijk onder een veilig spoorwegregime te organiseren.
- Blz 40: sanering van rangeerterrein Amersfoort. Spreker heeft dit eerder zien passeren in een uitvoeringsprogramma. Hij heeft de indruk dat hier een stapje terug wordt gedaan indien nu de mogelijkheden om deze verplaatsing te onderzoeken aan de orde is. De SP verzoekt om een nadere toelichting.
- Blz 51: afvalstoffenbeleid van de provincie. De afvalverwerkers moeten goed worden gecontroleerd, anders kan zich een milieumaffia ontwikkelen. De SP informeert of de minimumstandaards uit het LAP nog wel van deze tijd zijn. Het verwerken van afval in bouwmaterialen kan gevaarlijk zijn. Dus toeslagstoffen in beton en de wegebouw zouden misschien het probleem van vervuiling door diffuse bronnen van de toekomst kunnen zijn. In deze moet voorzichtigheid worden betracht. Ter illustratie wijst spreker op de wijze waarop chemisch afval (zware metalen) verwerkt werden (of worden) in gewolmaniseerd hout. Het gewolmaniseerd hout dat nu in de afvalfase komt, is het milieuprobleem van deze tijd.
- Blz. 53: de burgers. Verwacht wordt van de burgers, dat zij afval scheiden. Dat is zeer goed en nuttig. Draagvlak hiervoor is ruim aanwezig en dat moet zo blijven. De SP pleit ervoor IVN de gevraagde impuls te geven en hierop niet te bezuinigen.
- Blz. 58: vermijdbare mobiliteit voorkomen. Hier voert de provincie een totaal verkeerd beleid. Een goed beleid om vermijdbare mobiliteit te voorkomen en te bestrijden zou bestaan uit de

investeringen in OV te verhogen ten koste van de aanleg van nieuwe wegen. Dit is echter een gepasseerd station.

- Blz. 65: de rol van Nutsbedrijven in het milieubeleid. De SP vraagt zich af of nog meer boeiende reclame van de nutsbedrijven wordt verwacht om de consument over te halen groene stroom te kopen.
- Tot slot merkt spreker op dat wellicht een snelle winst zou kunnen worden geboekt voor de milieukwaliteit als de recreatie en beroepsvaart wordt aangepakt op de vervuiling.

De heer Van der Wind zet uiteen dat met dit PMP sprake is van een inzichtelijk stuk. Op zich is het abstractieniveau hoger dan de andere plannen, die momenteel in finale besluitvorming zijn. Het zou mooi zijn als gaandeweg de uitvoering van het plan de vele energie, die er door vele betrokkenen in is gestoken, duurzame energie blijkt te zijn.

Er is een aantal zaken waarover de SGP-fractie een opmerking wil maken.

In de beleving van de SGP zou het duidelijker zijn als de rol van uitvoerder van wettelijke taken altijd handhavend is en de rol van regisseur ingevuld wordt als stimulerend, faciliterend en onderhandelend. De SGP onderschrijft dat het afwijken van bevoegdheden en/of procedures nodig kan zijn als het gaat om het bewandelen van nieuwe wegen om doelen te bereiken. Het is wel van belang dat alle betrokkenen weten wie zich waar op welke weg bevindt.

Op pag. 8 staat nog steeds, dat een trendbreuk nodig is. Op pag. 12 staat, dat terugkijkend wordt vastgesteld dat de milieucolompartimenten water, bodem en lucht zich in de goede richting ontwikkelen.

De SGP pleit ervoor in de evaluatie duidelijk te zijn. Als het positieve feit te melden is dat de provincie op de goede weg is, moet niet worden gezegd dat een trendbreuk nodig is. Desnoods kan worden gezegd, dat in een hogere versnelling op de ingeslagen weg voort dient te worden gegaan.

Op pag. 21 van de nota van Wijzigingen worden bovenaan 3 punten genoemd met verschillende waarden. Het is de SGP niet geheel duidelijk of punt 3 wel goed is omschreven. Er wordt gesteld dat boven een bepaalde waarde actief ingrijpen noodzakelijk is. De vraag is of dit wel klopt in relatie tot de laatste 4 zinnen van deze pagina en of er niet moet staan dat onder een bepaalde waarde actief ingrijpen noodzakelijk is.

Over de luchtkwaliteit is al veel gesproken. De SGP kan zich in grote lijnen vinden in het betoog van de CU. Luchtkwaliteit is belangrijk omdat het vaak in een gestapelde problematiek voorkomt (o.a. geluid, stof, roet). In die zin kan het samen tot overschrijding van bepaalde grenzen leiden.

De SGP hecht eraan bij de stiltegebieden te benadrukken, dat de activiteiten van bestaande bedrijven in deze gebieden blijvend gerespecteerd dienen te worden. Deze bedrijven hebben vaak ook meegeholpen aan de instandhouding van een dergelijk gebied.

Ten aanzien van de lichtvervuiling in relatie tot de mogelijke energiebesparing blijft de SGP betreuren, dat de provincie haar eigen activiteit op dit gebied op een laag pitje wil houden. Juist daar de provincie van andere partijen inzet vraagt op dit gebied en zeker ook op het gebied van CO₂-uitstootbesparing maken zij zich ongelooftwaardig indien hieraan niets wordt gedaan. Spreker kan zich voorstellen dat de opbrengst van de energiebesparing wordt benut voor maatregelen om lichtvervuiling tegen te gaan.

Bij Bedrijven wordt de vergunning op maat genoemd. De SGP juicht deze manier van werken toe. Het voorkomt nodeloze regels waarmee een bedrijf geen kant op kan en kan er juist voor zorgen, dat specifieke risico's beter in beeld komen en als zodanig ook beter worden afgedekt.

Met betrekking tot het stimuleren van de biologische landbouw heeft de SGP in het verleden al vaker gezegd, dat gelden zodanig dienen te worden ingezet dat ze het hoogste rendement opleveren. Ter illustratie licht hij toe, dat het milieu er meer mee is gediend als de gangbare bedrijven 10% biologischer worden dan dat er enkele biologische bedrijven bijkomen. Bovendien heeft spreker er moeite mee dat hij als commissielid de consument oproept biologische producten te kopen terwijl hij dit zelf niet doet. Het zou wel eens kunnen zijn dat de consument een veel grotere bijdrage aan het milieu levert als hij/zij een vliegreis minder maakt.

Tot slot memoreert spreker dat de SGP bij de begrotingsbehandeling in PS een motie heeft ingediend over onderzoek en ontwikkeling naar energiebesparing en inzet van alternatieve energiebronnen. Nu de realisatie van energie uit windmolens minder lijkt op te gaan leveren dan oorspronkelijk werd verwacht, hecht de SGP eraan voortvarend te kijken op welke andere wijze alternatieve energiebronnen in de provincie Utrecht in beeld kunnen worden gekregen. De SGP pleit er nadrukkelijk voor het initiatief, zoals verwoord in eerdergenoemde motie, hiertoe als aanzet te

gebruiken. Vervolgens leest spreker de motie voor. De inhoud van de motie is een ieder bekend. Kortheidshalve zij verwezen naar de inhoud.

De heer Reerink informeert van welke onderzoeken van het Rijk de SGP de betaling wil overnemen. De heer Van der Wind pleit er niet direct voor onderzoeken, die door het Rijk worden betaald, over te nemen. Hij pleit ervoor specifiek in de provincie Utrecht te kijken wat de mogelijkheden zijn.

De heer Reerink merkt op dat het in dat geval gaat om de toepassingen naar aanleiding van de onderzoeken die de provincie Utrecht zou kunnen uitvoeren.

Mevrouw Swets merkt, de motie van de SGP gelezen hebbende, op dat het CDA wel voorstander is van een notitie waarin op een rij wordt gezet wat de mogelijkheden zijn.

De heer Van der Wind kan zich vinden in het betoog van mevrouw Swets. De intentie achter de motie van de SGP is na te gaan hoe de gegevens, die beschikbaar zijn naar aanleiding van van de onderzoeken door het Rijk, in de provincie Utrecht kunnen worden toegepast.

De voorzitter schorst de vergadering vervolgens voor een korte pauze.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan de gedeputeerde ter beantwoording van de vragen en opmerkingen.

De heer Binnekamp hecht er in de eerste plaats aan op te merken, dat er op dit moment absoluut geen geld meer is om iets in te vullen. Aan PS is een programma gepresenteerd, waarin alle door PS beschikbare gestelde gelden zijn vertaald.

Spreker betreurt de opmerking van de fracties die vinden, dat de ambitiekwaliteit van het PMP te laag is. Spreker deelt deze mening niet. Met de beschikbare financiële middelen is getracht een zo'n realistisch mogelijk programma op te stellen. Er zijn ambities en acties geformuleerd, die in de visie van GS, uitvoerbaar zijn en op basis waarvan aan het einde van de periode kan worden vastgesteld dat iets is gedaan aan het milieubeleid.

Spreker acht het van belang dat de provincie zich in eerste instantie inzet voor de normen, die wettelijk gelden en de uitvoerbare ambities, die gezamenlijk worden afgesproken. Hij onderschrijft niet, dat het thans alleen maar gaat om de uitvoering van wettelijke taken. Hij wijst hierbij op de acties op het gebied van lucht, externe veiligheid en duurzame energie. Wel zij opgemerkt dat het PMP moest worden aangepast als gevolg van het feit dat PS in het kader van de KWATTA-operatie hebben besloten € 400.000 te schrappen uit het Energiefonds.

De heer Reerink hecht er naar aanleiding van het laatste aan op te merken, dat door PS duidelijk is gevraagd of de taken nog goed zouden kunnen worden uitgevoerd indien € 400.000 zou worden geschrapt uit het Energiefonds; de gedeputeerde heeft hierop bevestigend geantwoord.

De heer Binnekamp bevestigt dat hij met het resterende bedrag nog steeds uit de voeten kan. Het moge echter duidelijk zijn dat met de helft minder, minder programma's kunnen worden ontwikkeld.

Spreker vestigt in deze overigens de aandacht het BANS-klimaat. Daarin zitten veel zaken, die volledig worden gefinancierd door het Rijk. De provincie moet daarvoor een werkprogramma opstellen op basis waarvan het Rijk subsidie verstrekt. In dat kader wordt iets gedaan aan het bevorderen van koude wateropslag, biomassa, zuinig omgaan met energie. Daarnaast kan nog het nodige op het gebied van energie worden gedaan op basis van het Uitvoeringsprogramma provincie Utrecht. Spreker wilde echter meer binnen het kader van het Energiefonds, zoals projecten op het gebied van LPG, LNG. Geprobeerd wordt waar mogelijk de basiskwaliteiten te vergroten zeker als het gaat om duurzame energie en externe veiligheid.

Bij lichtvervuiling en donkertegebieden ligt op dit moment geen prioriteit. Externe veiligheid en handhaving hebben meer prioriteit. Op het moment dat provinciale wegen worden gereconstrueerd dan wel hersteld kan spreker zich voorstellen dat binnen de dienst WVV in overleg met W&M wordt gekeken naar het eventuele gebruik van andere materialen, lichtmasten, o.i.d. Gelet op de beperkte middelen is spreker er geen voorstander van deze onderwerpen op dit moment tot speerpunt te maken. De heer Van der Wind licht toe dat de opmerking van de SGP vooral is ingegeven door de mogelijke relatie tussen de aanpak van lichtvervuiling en energiebesparing. Spreker onderschrijft dat de aanpak van lichtvervuiling geen hoge kosten met zich mee zou mogen brengen.

De heer Reerink is van mening dat in het kader van lichtvervuiling niet altijd maatregelen behoeven te worden getroffen die geld kosten. Er loopt bijv. een ecologische route langs de Breul; de particuliere

natuurorganisatie heeft met kantooreigenaren aldaar afgesproken dat zij de grote lichten 's nachts uitdoen.

De heer Binnekamp memoreert dat dit punt daar waar mogelijk zal worden meegenomen.

Wat de luchtkwaliteit betreft zijn de taken van de provincie gering. Een en ander wordt bij wetgeving aan de gemeenten overgelaten. De gemeenten moeten inventariseren waar hun knelpunten liggen, moeten daarover rapporteren aan de provincie en de provincie zorgt ervoor dat een samenvatting van de rapportages richting VROM gaat. Dat is inmiddels gebeurd. Het is spreker niet bekend waarom de commissie geen inzicht in deze rapportage heeft gekregen; hij is bereid deze aan de commissie te verstrekken.

De heer Killi memoreert dat aan de PvdA-fractie is meegedeeld dat de rapportage morgen in GS zou worden behandeld.

De heer Reerink voegt hieraan toe dat tevens werd meegedeeld dat het persbericht te vroeg de deur uit was gegaan.

De heer Binnekamp licht toe dat de rapportage vorige week al in GS is behandeld. Het persbericht was inderdaad iets te voorbarig.

Desgevraagd door de heer Killi antwoordt spreker dat de rapportage niet een directe relatie heeft met het PMP; het is een apart onderwerp. De rapportage biedt een overzicht van de situatie in de provincie Utrecht en wat daarmee moet worden gedaan; in het PMP gaat het om de hoofdlijn, het thema luchtkwaliteit.

Door die rapportages van de gemeenten heeft de provincie overigens wel een goed beeld van de feitelijke situatie. De provincie zal dit onderwerp nadrukkelijk meenemen in het kader van de RAAM's. De provincie zal de kennis uit deze rapportages tevens gebruiken op het moment ruimtelijke plannen worden getoetst.

In het kader van de RAAM's is spreker het niet eens met de opvatting dat de doelstellingen vooraf moeten worden geformuleerd. Eerst zal binnen de RAAM's de bereidheid van de partners moeten worden verkregen om mee te doen en met die partners wil de provincie vervolgens de knelpunten benoemen en op basis daarvan de doelstellingen formuleren. Z.i. is die werkwijze gewenst om resultaten te kunnen bereiken.

Indien een gemeente niet voldoende financiële middelen heeft om de haar wettelijk opgedragen milieutaken te volbrengen, kan de provincie een financieel duwtje in de rug geven. Daarvoor is geld gereserveerd. De gemeente is echter in eerste instantie verantwoordelijk en zal in haar begroting het nodige geld moeten reserveren om de milieuproblemen in dat gebied aan te pakken.

Mevrouw Das informeert of waarom de milieueisen bij aanbesteding, die in eerste instantie expliciet in het uitvoeringsprogramma stonden, eruit zijn gehaald.

De heer Binnekamp heeft de tekst niet paraat. De milieueisen zullen bij aanbesteding en ontwikkeling van plannen absoluut worden meegenomen.

De consumenten zijn een belangrijke doelgroep. Consumenten moeten zich meer bewust worden van hun handelen. Dat moet echter wel in realistische zin worden gezien. Spreker is van mening dat de provincie niet degene is die consumenten moet voorlichten. Die verantwoordelijkheid ligt bij de gemeenten; de gemeenten geven ook voorlichting.

In het kader van de RAAM's wil spreker stimuleren de consumenten duidelijk voor te lichten via de gemeenten.

Spreker voelt er niets voor in de plantekst expliciet op te nemen wie hij zou willen betrekken bij de uitvoering van de plannen. Hij wil de vrijheid houden daarbij die organisaties te betrekken, die hij op dat moment de benodigde deskundigheid vindt hebben om bij de uitvoering betrokken te worden.

Desgevraagd door de heer Landman antwoordt spreker dat de provincie uitstekende ervaring heeft met de thans aanwezige organisaties. Dat is echter geen reden dat expliciet vast te leggen in een plantekst. Dat de thans aanwezige organisaties zeker in grote mate zullen worden betrokken bij de uitvoering lijkt hem evident gelet op de basissubsidie.

In de vorige periode is in PS een discussie gevoerd over de subsidie aan het IVN. De indruk zou kunnen bestaan, dat in deze een toezegging is gedaan. Dat is echter niet het geval. Wel is gezegd, dat de kadernotagelden voor een periode van 4 jaar zouden worden gereserveerd. Dat wil zeggen dat spreker daar rechtens niet aan vast zit. Het onderhavige voorstel acht spreker een goed geleidelijk voorstel, waarin de afoming vanaf 2005 plaatsvindt. In het thans voorgestelde model houdt het IVN meer (€ 34.000) over dan wanneer de kadernotagelden zouden doorlopen tot 2007. PS besluiten

echter. Indien PS menen dat niet gekort moet worden op IVN dan verzoekt spreker wel daarbij de dekking aan te geven.

Er ontstaat vervolgens een discussie tussen de PvdA- en de CDA-fractie over hun beider standpunten ter zake de subsidie aan IVN. Op voorstel van de heer Reerink wordt besloten hierop in een bilateraal overleg tijdens de schorsing nader terug te komen om te bezien of PvdA en CDA in deze nader tot elkaar kunnen komen.

Mevrouw Swets voegt hieraan toe tevens benieuwd te zijn naar de reactie van de overige fracties en van de gedeputeerde. Spreekster informeert of de gedeputeerde qua dekking mogelijkheden ziet in de ambitiekwaliiteit.

De heer Binnekamp memoreert zijn betoog ter zake het doel van de RAAM's. Spreker heeft sterk de indruk dat de MTR-norm, die voor elk onderdeel weer anders is en uit andere wetten en regelgeving komt, nog lang niet is gehaald. Het streven zal in eerste instantie moeten worden gericht op het halen van die MTR-norm. Z.i. is het mogelijk een fasering in de ambitiekwaliiteit aan te brengen.

Spreker onderschrijft dat handhaving voorop moet staan en niet moet worden gedoogd. Het is een speerpunt. Inmiddels zijn alle gedoogsituaties in beeld gebracht. Z.i. is een en ander verantwoord vastgelegd in het PMP.

Spreker is bereid de commissie een overzicht te verstrekken van wat nu mogelijk is als het gaat om duurzame energie.

De opmerking over het gescheiden afval begrijpt spreker niet. De provincie participeert in de AVU. De provincie heeft de afgelopen jaren € 60.000 beschikbaar gesteld voor gescheiden afvalprojecten. Dat bedrag hebben PS in het kader van KWATTA geschrapt. Het al dan niet afschaffen van gescheiden afvalinzameling valt onder de verantwoordelijkheid van het Rijk. Door VROM werd overwogen dit af te schaffen. Nu uit onderzoek is gebleken dat de verbranding van afval qua milieubelasting wel meevalt heeft VROM besloten dat vooralsnog wordt doorgegaan met het scheiden van GFT.

Desgevraagd door de heer Ploeger antwoordt spreker dat de provincie gescheiden afvalverzameling wel verder zal bevorderen via de RAAM's.

De normen ter zake de luchtkwaliiteit worden niet door de provincie opgeschoven maar door het Rijk. Daarin moet de provincie volgen.

De provincie is op dit moment druk doende met externe veiligheid. Het is één van de speerpunten. Met gemeenten worden programma's ontwikkeld om risico's in beeld te brengen, routing aan te brengen. Water en spoor vallen grotendeels onder de verantwoordelijkheid van het Rijk.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Reerink merkt spreker op, dat het Amsterdam-Rijnkanaal in deze wellicht als aandachtspunt kan worden meegenomen.

De provincie denkt actief mee met bedrijven.

Als het gaat om vergunningverlening probeert de provincie maatwerk te leveren. Binnen de wet- en regelgeving wordt geprobeerd de balans te zoeken tussen bedrijven en de belangen van de overheid i.c. de provincie. Duidelijk zij dat de provincie in deze ook gehouden is aan landelijke regels. Er is ook een LAP. Dat is een leidraad waarmee de provincie zeer omzichtig omgaat om vooral niet strenger te zijn dan de wet maar juist veel maatwerk te leveren zodat bedrijven ook kunnen werken en werkgelegenheid kan worden gehandhaafd.

Met name in het Lage Weidegebied is opstapeling van problemen aan de orde. Samen met de stad Utrecht wordt geprobeerd met de werkgroep Zuiver Gezond de werkgelegenheid te garanderen.

Voorkomen moet worden dat bedrijven door wet- en regelgeving moeten sluiten. Dat problematiek van fijn stof en andere zaken in de gaten moet worden gehouden is evident.

Met betrekking tot de bodemkwaliiteit merkt spreker op dat de provincie zeer actief is, zij het dat de provincie programma's uitwisselt op basis van budgetten die zij krijgt van het Rijk. De provincie krijgt voor de komende 4 jaar € 16 miljoen. Dat is veel te weinig. Aan de commissie zal nog een programma worden voorgelegd op basis waarvan de keuze moet worden gemaakt van de meest urgente zaken.

Wat de 16% betreft licht spreker toe dat het programma in 2030 gereed moet zijn van het Rijk. Dat komt neer op ongeveer 4% per jaar. Tot 2008 is dat 16%. De 16% vertaalt zich weer in de meest urgente zaken die de provincie de komende 4 jaar wil aanpakken.

Spreker gaat niet in op de opmerking over de 10 fte; dat is een heel ander verhaal. Eventueel kan hierop desgewenst schriftelijk worden teruggekomen.

Spreker is van mening dat best wel een passage mag worden opgenomen over Europese en mondiale problematiek. Ook het Rijk heeft afspraken gemaakt in Europees en mondiaal verband. De provincie draagt bij aan de provinciale problematiek, maar ook aan de nationale en internationale problematiek. Hij vindt een en ander niet overdreven zwaar verwoord in het PMP. De provincie zal niet verder gaan dan de Europese wet- en regelgeving.

De heer Reerink informeert wat gebeurt indien de regelgeving niet wordt gehaald.

De heer Binnekamp antwoordt dat de regelgeving moet worden gehaald.

De heer Reerink merkt op dat in de concept-nota van beantwoording bij de Reconstructie is gezegd dat de provincie het nitraatgehalte niet haalt omdat de uitspoeling van de grond veel langer duurt dan de termijn die Europas stelt. Spreker zou er echter op zijn minst aan toevoegen dat de provincie er alles aan zal doen om het water zo te geleiden dat er zoveel mogelijk versneld wordt uitgespoeld en er intussen voor wordt gezorgd dat er verder zo min mogelijk vervuiling ontstaat. Hij mist dergelijke zinnen in het PMP.

De heer Binnekamp onderschrijft de laatste opmerking niet. Hij heeft aangegeven dat de provincie er alles aan zal doen maar binnen de mogelijkheden die de provincie heeft. Natuurlijk moet zorgvuldig worden gekeken naar de waterkwaliteit. Nederland wordt afgerekend door Europa als het gaat om luchtkwaliteit, geluid en water.

Spreker vervolgt, dat milieudiensten of gemeenten die niet zijn aangesloten zullen worden uitgenodigd om mee te doen in de RAAM's.

Spreker memoreert juist op verzoek van de commissie te zijn nagegaan of een stiltegebied nog wel als stiltegebied kon worden aangemerkt. Op grond van dat onderzoek zijn er 3 geschrapt.

De heer Reerink had zich ook kunnen voorstellen dat ervoor was gekozen de bedoeling van het stiltegebied, zijnde alleen de gebiedeigen geluiden, te bevorderen in plaats van het schrappen van de stiltegebieden.

De heer Binnekamp merkt op dat ten aanzien van milieueisen in concessieverlening in het streekvervoer een leidraad bestaat. In die leidraad staat duidelijk waaraan een maatschappij moet voldoen. In de visie van spreker hoort dat niet thuis in een PMP.

Spreker heeft al eerder gezegd dat de biologische landbouw moet worden opgenomen in de brede en duurzame landbouw.

Bij bedrijvenprojecten moet worden gedacht aan afvalprojecten op bedrijventerreinen en aan duurzame energieprojecten. Dat loopt redelijk goed.

De door D66 voorgestelde afstemming met de provincie Gelderland acht spreker een goede suggestie; hij neemt dit mee. Of dit ook al wordt gedaan in het kader van de Reconstructie zal hij nagaan.

In het kader van het WHP is al een besluit genomen over diffuse bronnen. Diffuse bronnen acht spreker een taak van de waterschappen. Dat betekent echter niet dat de provincie er niets mee zal doen; de provincie zal in dat platform actief blijven in faciliterende zin. De waterschappen zullen echter de regisseurrol meer op moeten pakken. Zij zijn er ook krachtens wet- en regelgeving verantwoordelijk voor. De provincie zal de waterschappen ook in haar toezichthoudende rol vragen in welke mate zij de bestrijding van de diffuse bronnen hebben bewerkstelligd.

Compensatie regelen in milieu is nieuw. Een en ander houdt in dat, indien een gemeente in een gebied de milieubelasting iets groter laat zijn dan eigenlijk kan, dit elders in dat gebied moet worden gecompenseerd. De wet biedt die ruimte en de provincie kan ruimtelijke plannen daarop niet meer afkeuren.

De herijking VROM-regeling is een lang verhaal. Bekeken wordt hoe de VROM-regeling kan worden gedereguleerd dan wel gedecentraliseerd.

De provincie heeft de bevoegdheid te bepalen in een gebied, met name in het kader van drinkwater, grondwaterbescherming op te leggen. De provincie houdt daar zeker toezicht op.

Het rangeerterrein Amersfoort verplaatsen is niet mogelijk. Wel gaat spreker in het kader van de externe veiligheid bij de NS en het Rijk aandacht vragen om daar een ander terrein in te richten. Dat daar een geluidswal wordt geplaatst om de overlast terug te dringen is al besloten.

De voorzitter schorst de vergadering vervolgens kort.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft de commissie in tweede termijn het woord.

Mevrouw Swets deelt mede dat het CDA tevreden is met de beantwoording door de gedeputeerde. Gegeven de financiële kaders die met elkaar zijn vastgesteld vindt het CDA in zijn algemeenheid dat ook de goede keuzes zijn gemaakt en daarmee ook de passende ambities zijn gesteld. De toezegging van de gedeputeerde met betrekking tot een notitie duurzame energie verheugt het CDA. Spreekster hoopt dat deze notitie niet hoeft te wachten totdat het PMP is vastgesteld. Over het IVN heeft tijdens de schorsing overleg plaatsgevonden met de PvdA en de VVD. Voorgesteld wordt de kadernotagelden, die beschikbaar zijn gesteld voor het IVN, te handhaven en vanaf 2008 op het door de gedeputeerde voorgestelde niveau te komen. Het CDA pleit ervoor de dekking door middel van het ambitieniveau van de RAAM's nader uit te werken, maar daarbij wil zij de mogelijkheid openhouden voor alternatieven in deze, zodat bij de behandeling in PS een besluit kan worden genomen over de concrete dekking. Spreekster hoopt dat ook de overige fracties in de commissie zich achter vorenstaand voorstel kunnen scharen. Het verheugt het CDA dat achter het PMP een concreet uitvoeringsprogramma zit. Het CDA hoopt dat het PMP binnenkort zal worden vastgesteld, zodat de provincie aan de slag kan met de uitvoering van het milieubeleid.

De heer Killi deelt mede dat de PvdA zich aansluit bij het door mevrouw Swets verwoorde voorstel ter zake het IVN. Ondanks de uitvoerige beantwoording door de gedeputeerde handhaaft de PvdA op hoofdlijnen haar bezwaren tegen het PMP. Zij zal deze ook meenemen naar de statenbehandeling.

Mevrouw Oosterhuis deelt mede dat de VVD zich aansluit bij het voorstel van het CDA met betrekking tot het IVN. Het verzoek van het CDA ten aanzien van een notitie over duurzame energie ondersteunt de VVD. Spreekster hecht eraan hierbij te benadrukken, dat de VVD alle voordelen van duurzame energie onderschrijft. Voor het overige heeft de gedeputeerde de vragen van de VVD naar tevredenheid beantwoord. De gedeputeerde gaf aan dat het voorliggende PMP een realistisch plan is. De VVD plaatst in deze nog een kanttekening bij het feit dat nog onderzoek wordt gedaan naar bodemverontreiniging waar die niet wordt verwacht, effecten van stoffen die nu nog niet bekend zijn. Dat vindt de VVD wat vaag. Tot slot deelt spreekster mede, dat de VVD ervan overtuigd is dat het PMP in december kan worden vastgesteld.

Mevrouw Das verwacht dat GL en de gedeputeerde het niet eens zullen worden over het ambitieniveau van het PMP. GL zal hierop in de statenbehandeling terugkomen. In het kader van het klimaatbeleid heeft de gedeputeerde veelvuldig verwezen naar het uitvoeringsprogramma BANS. Zij hecht eraan op te merken dat de commissie nog niet over dit stuk beschikt, terwijl dit wel is toegezegd. Over de OV concessie gaf de gedeputeerde aanvankelijk aan dit te zullen meenemen. Vervolgens werd aangegeven dat dit bij IME hoort. In het BANS-plan kwam zij echter toch weer een plan tegen over milieueisen in concessieverlening. Zij is benieuwd of er iets van terecht komt, maar zij vindt het wel tekenend voor de situatie tussen verkeer en milieu. Indien in WEM iets wordt aangekaart wordt verwezen naar IME en vice versa. Ter zake het IVN heeft GL al aangegeven dat zij ervoor pleit de korting op de subsidie terug te draaien. Van de voorgestelde dekking: het verlagen van de ambitie in de RAAM's is GL geen voorstander maar wellicht dat het Stimuleringsfonds een geschikte bron zou kunnen zijn.

De heer Ploeger deelt mede dat het hem verheugt dat bepaalde ambities, die niet goed in het PMP terugkomen, wel in het kader van de RAAM's zullen worden meegenomen.

De heer Landman memoreert, dat de gedeputeerde sprak van realistische doelen en dat gekeken is naar de haalbaarheid binnen de beperkte middelen. In plaats van een insteek vanuit de beperking zou spreker liever een insteek vanuit kansen en mogelijkheden hebben gezien. Een voorbeeld daarvan is 16% gesaneerd in 2008 tegenover tenminste 16% gesaneerd in 2008. Het laatste geeft een hele andere uitstraling.

Voorts ondersteunt de CU het voorstel van de CDA-fractie ten aanzien van het IVN. Over de diffuse bronnen zullen de gedeputeerde en de CU het niet eens worden.

De heer De Vries deelt mede dat het antwoord op de opmerking van de SP over de meest grimmige zinsnede in het PMP hem niet heeft gerustgesteld. Het Rijk decentraliseert wel, maar zorgt niet voor de middelen. De SP gaat ervan uit dat de gedeputeerde bij het rijk zal aandringen op die middelen om een goed milieubeleid te kunnen neerzetten.

Voorts memoreert spreker zijn opmerking over de toeslagstoffen in bouwmaterialen. Het is z.i. een gevaarlijke oplossing van het verwerken van chemisch afval of ander soort afval, omdat daarmee het probleem van de diffuse bronnen van de toekomst wellicht geschapen kan worden. Spreker verwijst in deze nogmaals naar het gewolmaniseerd hout dat het probleem van het heden is.

De heer Van der Wind kan zich vinden in de opmerking dat het PMP een realistisch plan betreft. Wat de ambitie en de Europese regelgeving betreft sluit de SGP zich aan bij de opmerkingen ter zake van de VVD- en CDA-fractie.

Spreker is tevreden met de beantwoording van zijn vraag over de lichtvervuiling. Hij pleit ervoor dit punt, indien dit weinig kost, mee te nemen in toekomstige plannen.

Ten aanzien van de alternatieve energiebronnen, waarvoor de SGP in de PS-vergadering aandacht heeft gevraagd, wacht spreker het antwoord op de door het CDA gestelde vraag af.

Voorst sluit de SGP zich aan bij het voorstel van het CDA ten aanzien van het IVN.

De heer Binnekamp zegt de notitie alternatieve energiebronnen toe.

Duidelijk is, dat ervoor wordt gepleit de IVN gelden te handhaven. Spreker zal zelf zeker kijken naar een dekkingsmogelijkheid maar hij zou er bijzonder aan hechten indien hem hiertoe in de statenvergadering een middel wordt aangereikt.

Het uitvoeringsprogramma PMP zal jaarlijks worden geëvalueerd op basis waarvan eventueel bijstelling plaatsvindt.

Opmerkingen dat onderzoek wordt gedaan naar bodemverontreiniging waar die niet wordt verwacht en naar effecten van stoffen die nu nog niet bekend zijn regaderen naar zaken die wellicht na 2008 zullen gaan spelen en waar wellicht op moet worden gepreludeerd.

De 16% ter zake de sanering van urgente gevallen van bodemvervuiling komt niet uit de lucht vallen. Het is gebaseerd op de norm van het Rijk en de gelden die daaraan zijn gekoppeld.

De provincie doet haar uiterste best indien een taak vanuit het Rijk wordt gedecentraliseerd daarbij van het Rijk middelen te krijgen. In deze dient men echter wel realistisch te zijn. Bij de behandeling van de Miljoenennota in de Tweede Kamer is weinig aandacht besteed aan het thema Milieu.

Er zal worden gekeken naar de concessieverlening. Het hoort echter thuis in het programma van eisen. Het programma van eisen als het gaat om concessieverlening is door PS vastgesteld. In het kader van BANS wordt daar uiteraard naar gekeken; dat heeft met energie, schone motoren, e.d. te maken.

De heer Reerink memoreert te hebben verzocht de lichtvervuiling te laten meenemen in het kader van de leidraad voor bestemmingsplannen.

De heer Binnekamp is bereid dit bij gemeenten bespreekbaar te maken.

De voorzitter concludeert, dat de commissie instemt met de nota van Wijziging met in achtneming van de volgende kanttekeningen:

- de commissie stelt voor de kadernotagelden voor IVN te handhaven tot 2008. De gedeputeerde neemt dit voorstel in beginsel over. Hij zal kijken naar mogelijkheden voor de financiële dekking maar nodig tevens de fracties in de PS-vergadering uit zo mogelijk zelf een financieringsbron aan te dragen;
- daarbij heeft de gedeputeerde een notitie over alternatieve energiebronnen toegezegd, alsmede een overzicht van bodemsaneringsbeschikkingen.

De heer De Vries hecht eraan mee te delen, dat de SP moeite heeft met het Afvalstoffenbeleid van de provincie.

4. Presentatie Langbroekerwetering/Dooterlandschap

In verband met de tijd en de afwezigheid van de betrokken ambtenaar komt de presentatie te vervallen.

5. Rondvraag

Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

TER KENNISNEMING

6. MER grootschalige locaties windenergie op CD

7. Reductie van grondwaterwinning door Hydron op en rond de Utrechts Heuvelrug

8. Verlenging Samenwerkingsovereenkomst handhaving met één jaar t/m 30-6-2005

9. Rapportage/programma en brochure grondwaterbescherming

10. Gentechnologievrije provincie

11. Juridische instrumenten inzake realisering taakstelling 50 MW (windenergie)

12. Rapportage tussenmeting professionaliseringstraject handhaving

Bovengenoemde stukken geven geen aanleiding tot nadere bespreking.

13. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering onder dankzegging voor ieders komst en inbreng.

Geactualiseerde lijst van toezeggingen en actiepunten van de commissie Water en Milieu t/m de vergadering van 15 november 2004.

1. De commissie zal z.s.m. nader worden geïnformeerd over de wijze van aanbesteding van de baggerstort Zevenhuizen, gelet op het europees aanbestedingsrecht, zodra terzake meer bekend is.
2. In het vervolg zal de Statencommissie een uitnodiging ontvangen voor het bijwonen van de uitreiking van de Milieuprijs.
3. Het plan van aanpak 2005 van de Stichting LaMi wordt t.z.t. ter kennisname aan de commissie gezonden. Dan zal tevens de opname in het Statenwerkplan worden gezien.

Wordt geagendeerd voor de vergadering van 24 januari 2005.

4. Toegezegd wordt dat in de november-december vergadering een presentatie zal worden gegeven over de Langbroekerwetering/Dotterlandschap.

Wordt geagendeerd voor de vergadering van 20 december 2004.

5. Mede in relatie tot de EKW zal het gevolg worden uitgezocht van de aanduiding “Waardevolle water en – oevernatuur” op de functiekaart
6. De commissie zal een overzicht ontvangen wat binnen de provinciale taak mogelijk is op het terrein van duurzame energie.
7. De commissie zal informatie krijgen over de rapportage luchtkwaliteit
8. De commissie wordt geïnformeerd over de waterkwaliteit in het grensgebied tussen Gelderland en Utrecht en hoe beide provinciebesturen terzake samenwerken.
9. De mogelijkheid tot handhaving op hetzelfde niveau van de IVN-gelden zal bestuurlijk worden gezien met gelijktijdig de uitnodiging aan de staten een eventuele dekking aan te wijzen.
10. Gedeputeerde Binnenkamp zegt toe met zijn collega Ekkers de mogelijkheid tot opname van richtlijnen tegen lichtverontreiniging mee te nemen bij de richtlijnen voor bestemmingsplannen.
11. De commissie zal een overzicht worden verstrekt van bodemsaneringsbeschikkingen.